

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

varer i vidt omfang underkastet statsindkøb og dermed automatisk holdt udenfor alle frilister. Landbrugseksportens omfang er jo iøvrigt afhængig først og fremmest af, hvor store mængder korn- og foderstoffer der står til rådighed, og det er klart, at dette forhold kan liberaliseringen ingen indflydelse have på. Det er kun for industrieksportens vedkommende, at man kan tænke sig en udvidelse som et resultat af liberaliseringen. Og her har de for Danmark så ugunstige toldvilkår og dobbeltprissystemer hidtil været en alvorlig hindring. Hertil kommer, at en udvidet industrieksport i de fleste tilfælde, eller i hvert fald i mange tilfælde, vil kræve udvidet kapacitet — noget, der jo ikke kan skabes fra dag til dag.

I lyset af den alvorlige valutasituation og af de her fremdragne forhold må der udvises største forsigtighed med yderligere liberalisering, og løsningen af problemerne omkring toldhindringerne for vor eksport, omkring dumping-faren, dobbeltprissystemerne og den nye europæiske betalingsordning må tillægges afgørende betydning. At dette så langtfra indebærer nogen principiel afstandtagen fra frigørelsen af den europæiske samhandel, vil fremgå af det, jeg allerede har sagt. Regeringen vil gerne som hidtil medvirke til en sådan frigørelse, men må kræve, at konkurrencevilkårene ikke er ensidigt ugunstige for dansk erhvervsliv.

En yderligere liberalisering — foretaget under vilkår, der ensidigt vil forøge importen og dermed valutaunderskuddet —, som bevirker, at dansk industri på visse områder kan miste en del af hjemmemarkedet, men samtidig som følge af toldhindringer, dobbeltpriser m. v. ikke får mulighed for at erstatte dette tab på hjemmemarkedet med større afsætning på udenlandske markeder, hvilket altså igen medfører nedgang i produktion og beskæftigelse og en ringere kapacitetsudnyttelse i visse dele af dansk industri, hvilket igen betyder forhøjede omkostninger og nedsat konkurrenceevne — en sådan politik vil ikke kunne vinde regeringens billigelse. Det er altså vilkårene for den friere handels gennemførelse, der bliver det afgørende.

For at få belyst spørgsmålet om industriens konkurrenceevne i forhold til en videregående liberalisering så grundigt som muligt har handelsministeriet i overensstemmelse med den aftale, der blev truffet ved vareforsyningslovens forlængelse i november, foretaget en såkaldt industriunder-

søgelse. Denne meget omfattende og arbejdskrævende undersøgelse er foretaget sådan, at vi først i ministeriet har samlet en række oplysninger vedrørende de enkelte industrigrupper. Derefter er der holdt møde med hver enkelt industrigruppe, herunder såvel industriens arbejdsgivere som arbejdere; både repræsentanter for Industrirådet og De samvirkende Fagforbund, men også repræsentanter for de enkelte virksomheder, både forsåvidt angår arbejderne som arbejdsgiverne, har drøftet forholdene igennem. Videre er problemerne søgt belyst ved møder med handelens folk indenfor de enkelte brancher. Disse møder nærmer sig nu deres afslutning, og materialet er efterhånden sendt frem til rigsdagens vareforsyningsudvalg. Her har man endnu ikke taget stilling til den behandlingsmåde, udvalget vil anvende.

Jeg tillægger denne industriundersøgelse meget stor vægt og har indtryk af, at rigsdagsudvalgets flertal gør det samme. Under behandlingen her vil udvalget utvivlsomt rejse nye spørgsmål, således at der vil gå nogen tid endnu, inden undersøgelsen kan endeligt afsluttes. Jeg vil dog allerede på dette tidspunkt gerne have lov til at udtrykke min tak til industrien, handelen og arbejderne for det gode samarbejde, der her er ydet.

Selve vareforsyningsituationen behøver jeg næppe at fordybe mig i. Antallet af rationeringer er efterhånden gået ned til at kunne tælles på een hånd. Af egentlige forbrugervarer er kun sukker, smør—margarine, kaffe, brændsel og petroleum rationeret, og for de to sidstnævnte rationeringsvedkommende, brændsel og petroleum, der hænger sammen, vil de kommende handelspolitiske forhandlinger og valutasituationens udvikling iøvrigt blive afgørende.

På baggrund af de mørke udsigter, der har været trukket op, har der i visse forbrugerkredse gjort sig en stemning gældende gående ud på, at nye drastiske indgreb, såsom fornyet sæberationering eller fornyet tekstilrationering, kunne forventes. Dette har intet på sig, og der forberedes ikke nye indgreb af denne art. For chokoladens vedkommende, der i de sidste dage har været på tapetet, kan jeg meddele, at vi netop i dag har truffet beslutning om at tildele chokoladeindustrien et yderligere kvantum kakaobønner, så at de løbende forsyninger skulle kunne opretholdes i fuldt tilstrækkeligt omfang og ingen ny rationering være påkrævet.

Vi befinder os på et trin i den økonomiske efterkrigsudvikling, der er præget af stor